

Reliéf terénu, typy zemského povrchu

Reliéf terénu

Jednotlivé tvary zem. povrchu vytvárajú spolu reliéf.

Reliéf – súbor povrchových tvarov.

Podľa toho, aké veľké územie sledujeme, rozoznávame:

- makroreliéf – celé geomorfologické celky /Nízke Tatry, Podunajská nížina, Východoslovenská n., .../
- mezoreliéf – časť makroreliéfu, ktorá má podobné terénne tvary / južné svahy N.Tatier , severné svahy N.Tatier, .../
- mikroreliéf – jeden terénny tvar /Smrekovica, Zapač, .../ do 2 km²

Lesník prichádza do styku najčastejšie s mikroreliéfom.

Reliéf – vždy výsledok prevládajúcich vnútorných a vonkajších síl. Ak sú tieto sily podobné, aj reliéfy sú podobné. Napr. sopečný reliéf na východnom Slovensku je podobný tomu na západnom Slovensku. Podľa toho, aké sily prevládali pri formovaní , poznáme reliéf :

- tektonický - Tatry, Malé Karpaty, ...
- vulkanický - Štiavnické, Kremnické vrchy, Vihorlat
- glaciálny - V. Tatry, N. Tatry, ...

Typy zemského povrchu

Určité podobné zoskupenie terénnych tvarov v rámci makroreliéfu označujeme ako typy zemského povrchu.

Na Slovensku existuje podobnosť medzi typom zem. povrchu a nadmorskou výškou.

Poznáme tieto terénne typy:

Nížiny	- do 200 m.n.m
	- rovný, mierne zvlnený terén
	- rieky meandrujú, vytvárajú široké údolné nivy /nánosy hlíny/
	- lužné lesy, poľnohospodárske pozemky
Pahorkatiny	- 200 – 500 m.n.m
	- svahy s miernym sklonom, údolia široké
	- rieky majú mierny vyrovnaný tok, tvoria údolné nivy
	- dubové, bukovo-dubové lesy
Vrchoviny	- 500 – 900 m.n.m
	- svahy majú mierny, rovnomerný sklon, chrbty a vrchol bez skalnatých častí
	- bukové lesy
Hornatina	- 900 – 1 400 m.n.m
	- svahy strmšie, údolia úzke, chrbty a vrchol bez skalnatých častí
	- vodné toky prudké, nivy menšieho rozsahu, štrkovité
	- smrekové lesy
Hole	- 1 400 – 2 000 m.n.m

- prudké bočné svahy, chrbty nad hornou hranicou lesa miernejšie, nezalesnené – bývalé pašienky, skalnaté časti tvoria niekedy súvislejšie útvary
 - rieky prudké, doliny úzke
 - nižšie smrekové lesy, vyššie bezlesie.
- Veľhory
- nad 2 000 m.n.m
 - svahy prudké, hrebene a štíty členité, skalné steny, materské horniny vystupujú na povrch. Typický znak – veľké sutinové kužele
 - vodné toky menšie, ale prudké, počas dažďov prudko zvyšujú prietoky / voda nevsakuje /, časté vodopády
 - kosodrevina, hrebene a štíty bez vegetácie

Pre územie Slovenska – typické – terénne tvary v polkruhu. Na S vyššie, Z, J, V časť nižšie.